

ที่ กต ๑๒๐๓/๖๔๙

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ ๑๕๐๕/๒๒๗๔๒ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสาร “รายชื่อโครงการความร่วมมืออาเซียน-รัสเซีย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่ออนาคตที่มั่งคั่งร่วมกัน”
๒. ถ้อยแถลงร่วมของประธานการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ และคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ตารางติดตามผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่อ้างถึง แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างเอกสารผลลัพธ์ของการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ ตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอผลการประชุมข้างต้นพร้อมตารางติดตามผลมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งเป็น การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการเมือง ต่างประเทศ และความมั่นคง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ (Special ASEAN-Russia Ministers' Meeting) ในโอกาสครบรอบ ๒๕ ปี ความสัมพันธ์คู่เจรจาอาเซียน-รัสเซีย เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล เพื่อหารือเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับรัสเซียตลอด ๒๕ ปีที่ผ่านมา ทิศทางความร่วมมือในอนาคต ในฐานะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ และมุมมองต่อสถาปัตยกรรมภูมิภาค

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองร่วมกันและมีนัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อีกทั้งเกี่ยวข้องกับขอบเขตความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน กระทรวงการต่างประเทศจึงเห็นสมควรเรียนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อรับทราบและพิจารณาดำเนินการตามผลการประชุมฯ ต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอความอนุเคราะห์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโปรดเสนอเรื่องดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในโอกาสแรก เนื่องจากมีประเด็นที่หน่วยงานไทยที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาดำเนินการและติดตามผลต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนสรุปประเด็นสำคัญจากการประชุมฯ ดังนี้

๔.๑ ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย

(๑) ที่ประชุมฯ ทราบดีเกี่ยวกับความคืบหน้าของความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับรัสเซีย ภายใต้แผนปฏิบัติการอย่างครอบคลุมเพื่อดำเนินการความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์อาเซียน-รัสเซีย (Comprehensive Plan of Action to Implement ASEAN-Russia Strategic Partnership) ฉบับใหม่ (พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘)

(๒) รัสเซียเสนอจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-รัสเซีย ครั้งที่ ๔ ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๘ และ ๓๙ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ เพื่อเฉลิมฉลอง ๒๕ ปี ความสัมพันธ์คู่เจรจาอาเซียน-รัสเซีย และ ๓๐ ปี ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย รวมทั้งเสนอให้ออกถ้อยแถลงอาเซียน-รัสเซีย ว่าด้วยการสร้างภูมิภาคที่เป็นปึกแผ่น มั่นคง และยั่งยืน (ASEAN-Russia Statement: Building United, Secure and Sustainable Region) และถ้อยแถลงอาเซียน-รัสเซียว่าด้วยการต่อต้านภัยคุกคามด้านยาเสพติด (ASEAN-Russia Statement on Countering Drug Threat) เป็นผลลัพธ์ของการประชุม

๔.๒ ความร่วมมือเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙

(๑) ที่ประชุมฯ เน้นย้ำความสำคัญของความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาวัคซีนและยารักษาโควิด-๑๙ โดยไทยและประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศเสนอให้รัสเซียพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งศูนย์ผลิตและกระจายวัคซีนของรัสเซียในภูมิภาค รวมถึงการสนับสนุนข้อริเริ่มของอาเซียนเพื่อรับมือกับโควิด-๑๙ อาทิ กรอบการฟื้นฟูที่ครอบคลุมของอาเซียน (ASEAN Comprehensive Recovery Framework) การจัดทำกรอบข้อตกลงระเบียบการเดินทางของอาเซียน (ASEAN Travel Corridor Arrangement Framework) และคลังสำรองอุปกรณ์ทางการแพทย์อาเซียนสำหรับภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข (ASEAN Regional Reserve of Medical Supplies for Public Health Emergencies)

(๒) รัสเซียยืนยันความพร้อมที่จะสนับสนุนอาเซียนผ่านการฝึกอบรมและการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคต่อไป รวมทั้งสนับสนุนให้อาเซียนเสนอโครงการที่อยู่ในความสนใจ โดยใช้งบประมาณจากกองทุนความร่วมมืออาเซียน-รัสเซีย (ASEAN-Russia Dialogue Partnership Financial Fund)

๔.๓ ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(๑) ไทยได้นำเสนอ “รายชื่อโครงการความร่วมมืออาเซียน-รัสเซีย ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่ออนาคตที่มั่งคั่งร่วมกัน” (List of Possible ASEAN-Russia Cooperation Projects on Science, Technology, and Innovation for the Mutually Prosperous Future) ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนและรัสเซียพิจารณา โดยรวบรวมโครงการในกรอบอาเซียน-รัสเซีย ทั้งที่อยู่ระหว่างการดำเนินการและที่อยู่ในความสนใจของอาเซียนและไทย จำนวน ๑๔ โครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ

ข้อเสนอของรัสเซียในการประกาศให้ปี ๒๕๖๕ เป็นปีแห่งความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ อุตสาหกรรมอาเซียน-รัสเซีย (ASEAN-Russia Year of Science, Technology and Industrial Cooperation) ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

(๒) ในฐานะที่ไทยดำรงตำแหน่งผู้ประสานงานของอาเซียนในเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืน ไทยได้เสนอให้อาเซียนและรัสเซียแสวงหาความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในบริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model) โดยเสนอให้รัสเซียพิจารณาส่งเสริมความร่วมมือกับอาเซียนในด้านพลังงานทางเลือกและพลังงานหมุนเวียน ซึ่งเป็นสาขาที่รัสเซียมีความเชี่ยวชาญ

๔.๔ ความร่วมมือด้านอื่น ๆ

ที่ประชุมฯ แสดงความยินดีต่อการจัดตั้งกรอบการประชุมปรึกษาหารือผู้แทนระดับสูงอาเซียน-รัสเซียสำหรับประเด็นความมั่นคง (ASEAN-Russia Consultations of the High Representatives for Security Issues) และกรอบการประชุมหารืออาเซียน-รัสเซียในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ASEAN-Russia Dialogue on ICT Security-related Issues) รวมถึงการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างอาเซียนกับรัสเซียว่าด้วยความร่วมมือด้านการจัดการภัยพิบัติ (Memorandum of Understanding between ASEAN and Russia on Disaster Management) โดยรัฐมนตรีต่างประเทศรัสเซียได้แสดงความขอบคุณที่ประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนที่ให้การสนับสนุนข้อเสนอของรัสเซียในการจัดฝึกซ้อมทางเรืออาเซียน-รัสเซีย (ASEAN-Russia Naval Exercise)

๔.๕ สถาปัตยกรรมภูมิภาค

ที่ประชุมฯ ย้ำความสำคัญของความเป็นแกนกลางของอาเซียนในสถาปัตยกรรมภูมิภาค และกลไกที่อาเซียนมีบทบาทนำ โดยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนหลายประเทศสนับสนุนให้รัสเซียส่งเสริมความร่วมมือที่สอดคล้องกับสาขาความร่วมมือที่ระบุไว้ในมุมมองอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก (ASEAN Outlook on the Indo-Pacific: AOIP) ในขณะที่รัฐมนตรีต่างประเทศรัสเซียเน้นย้ำความสำคัญของหลักการอาเซียนว่าด้วยการเคารพอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน และการไม่ใช้กำลัง รวมถึงหลักฉันทามติ โดยเฉพาะในบริบทของการขยายความร่วมมือกับผู้สังเกตการณ์นอกภูมิภาคในกรอบการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting Plus: ADMM-Plus) ซึ่งรัสเซียคัดค้านการเข้าร่วมของประเทศที่มีได้เป็นประเทศสมาชิก ADMM-Plus มาโดยตลอด รวมทั้งคัดค้านความพยายามของบางประเทศในการบรรจวาระเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเพศภาวะในกรอบการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF)

๔.๖ สถานการณ์ในเมียนมา

รัสเซียสนับสนุนการปฏิบัติตามฉันทามติ ๕ ข้อ (Five-Point Consensus) ซึ่งเป็นผลจากการประชุมผู้นำอาเซียน เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔ โดยนายวันนะ หม่อง ลวิน ผู้แทนของเมียนมาย้ำว่า เมียนมาต้องการเวลาและพื้นที่เพื่อฟื้นฟูระบอบประชาธิปไตยที่พังทลายลงจากการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๕๖๓ และแสดงความหวังว่า ฉันทามติ ๕ ข้อของอาเซียน และแผนงาน ๕ ข้อของสภาบริหารแห่งรัฐเมียนมาจะสามารถเกื้อกูลกันได้

๔.๗ เอกสารผลลัพธ์

ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในฐานะประเทศผู้ประสานงาน ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย และประธานร่วมของการประชุมฯ และสหพันธรัฐรัสเซีย ร่วมออกถ้อยแถลงร่วม ของประธาน (Co-chairs' Statement) ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

-

๖. ผลกระทบ

-

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

-

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

-

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑๐.๑ รับทราบผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-รัสเซีย สมัยพิเศษ ในโอกาส ครบรอบ ๒๕ ปี ความสัมพันธ์คู่เจรจาอาเซียน-รัสเซีย

๑๐.๒ พิจารณาสั่งการหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง นำผลการประชุมฯ ไปปฏิบัติและ ติดตามความคืบหน้าต่อไป โดยกระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำตารางติดตามผล พร้อมทั้งรายชื่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รองนายกรัฐมนตรี

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองการเมืองและความมั่นคง

โทร ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๓๓ (พัตชา ศรียะพันธ์ ๐๙๐ ๙๖๙ ๕๒๒๒)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๒๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban1200@mfa.go.th